

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

10. června 2010(*)

„Nesplnění povinnosti státem – Směrnice 85/337/EHS – Článek 10a odst. 1 až 3 – Posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí – Vnitrostátní právní úprava omezující právo dosáhnout přezkumu rozhodnutí v oblasti životního prostředí – Neprovedení uvedeného ustanovení ve stanovené lhůtě“
Ve věci C-378/09,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES, podaná dne 23. září 2009,
Evropská komise, zastoupená M. Šimerdovou a J.-B. Laignelotem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

České republice, zastoupené M. Smolkem a J. Jirkalovou, jako zmocněnci,

žalované,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení C. Toader (zpravodajka), předsedkyně senátu, K. Schiemann a L. Bay Larsen, soudci,
generální advokátka: E. Sharpston,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,
s přihlédnutím k písemné části řízení,
s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generální advokátky, rozhodnout věc bez stanoviska,
vydává tento

Rozsudek

1 Svou žalobou se Komise Evropských společenství domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Česká republika tím, že nesprávně provedla do vnitrostátního právního řádu ustanovení čl. 10a odst. 1 až 3 směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 175, s. 40; Zvl. vyd. 15/01, s. 248), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003 (Úř. věst. L 156, s. 17; Zvl. vyd. 15/07, s. 466, dále jen „směrnice“), nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z uvedených ustanovení této směrnice.

Právní rámec

2 Jak vyplývá z jejího čl. 2 odst. 1, směrnice stanoví, že členské státy přijmou všechna opatření nezbytná k zajištění toho, aby před vydáním povolení podléhaly záměry, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, povolovacímu řízení a posouzení z hlediska takových vlivů.

3 Podle čl. 1 odst. 2 směrnice se „dotčenou veřejností“ rozumí:

„veřejnost, která je nebo by mohla být ovlivněna rozhodovacími řízeními pro oblast životního prostředí podle čl. 2 odst. 2, nebo která má na těchto řízeních určitý zájem; pro účely této definice se předpokládá, že nevládní organizace podporující ochranu životního prostředí a splňující požadavky vnitrostátních právních předpisů mají na rozhodování ve věcech životního prostředí zájem.“

4 Pokud jde o právo dosáhnout přezkumu rozhodnutí, aktů a nečinnosti příslušných vnitrostátních orgánů, k nimž může dojít v průběhu řízení upravených ve směrnici, čl. 10a odst. 1 až 3 této směrnice stanoví:

„Členské státy zajistí, aby v souladu s příslušnými předpisy vnitrostátního práva příslušníci dotčené veřejnosti, kteří:

a) mají dostatečný zájem, nebo v opačném případě

b) namítají porušování práva v případech, kdy to správní řád členského státu požaduje jako předběžnou podmínku,

měli možnost dosáhnout přezkoumání soudem nebo jiným nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona a mohli tak napadat hmotnou nebo procesní zákonnost jakýchkoli rozhodnutí, aktů nebo nečinnosti podléhajících ustanovením o účasti veřejnosti obsaženým v této směrnici.

Členské státy stanoví, v jaké fázi mohou být rozhodnutí, akty nebo nečinnost napadeny.

To, co představuje dostatečný zájem a porušování práva, určí členské státy v souladu s cílem poskytnout zúčastněné [dotčené] veřejnosti široký přístup k právní ochraně. K tomuto účelu je zájem jakékoli nevládní organizace, která splňuje požadavky uvedené v čl. 1 odst. 2, pokládán pro účely písmena a) tohoto článku za dostatečný. Pro účely písmena b) tohoto článku se předpokládá, že tyto organizace mají práva, která mohou být porušována.“

5 Podle čl. 6 prvního pododstavce směrnice 2003/35 měly členské státy uvést v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 25. června 2005 a neprodleně o nich uvědomit Komisi.

Postup před zahájením soudního řízení

6 Dopisem ze dne 4. července 2006 Komise zaslala České republice výzvu, v níž měla za to, že v rozporu s tím, co je výslovně stanoveno v čl. 10a odst. 1 až 3 směrnice, česká právní úprava nepřiznává – vzhledem k omezením, která zahrnuje – celé dotčené veřejnosti ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice právo dosáhnout přezkumu rozhodnutí, aktů a nečinnosti, na které se tato právní úprava vztahuje, a to zejména co se týče nevládních organizací. V tomtéž dopise vyzvala uvedený členský stát, aby ve lhůtě dvou měsíců od jeho obdržení předložil své vyjádření.

7 Ve své odpovědi ze dne 6. září 2006 uvedla Česká republika, že směrnicí provedla prostřednictvím zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, a připustila, že tato právní úprava není v souladu s požadavky čl. 10a odst. 1 až 3 této směrnice. Vyjádřila tak svůj záměr uvedenou právní úpravu komplexně změnit.

8 Vzhledem k tomu, že Komise neobdržela žádnou další informaci ohledně změny dotčené české právní úpravy, vydala dne 29. června 2007 odůvodněné stanovisko, ve kterém Českou republiku vyzvala, aby přijala požadovaná opatření a dosáhla tak souladu s odůvodněným stanoviskem ve lhůtě dvou měsíců od jeho obdržení.

9 Ve své odpovědi ze dne 14. října 2008 na uvedené odůvodněné stanovisko připustila Česká republika oprávněnost námitek vznesených Komisí a uvedla, že přistoupí ke změně dotčené vnitrostátní právní úpravy. Zejména poukázala na to, že návrh novely zákona č. 100/2001 Sb. byl předložen Poslanecké sněmovně. Kromě toho dopisem ze dne 10. března 2009 informovala Komisi o tom, že tento návrh byl sice zamítnut, ale že Poslanecké sněmovně bude předložen návrh nový.

10 Komise však neobdržela žádné další informace, které by jí umožnily dospět k závěru, že opatření nezbytná pro provedení čl. 10a odst. 1 až 3 byla přijata, a podala tedy projednávanou žalobu.

K žalobě

11 Ve své žalobní odpovědi odkazuje Česká republika na vnitrostátní legislativní proces, v rámci něhož má dojít k provedení čl. 10a odst. 1 až 3 směrnice do českého právního řádu, přičemž uvádí, že tento proces ještě není dokončen, neboť prezident republiky vrátil návrh novely zákona č. 100/2001 Sb. přijatý oběma komorami parlamentu Poslanecké sněmovně. Česká republika nicméně dodává, že by se žaloba Komise měla stát z důvodu přijetí nezbytných prováděcích opatření v dohledné době bezpředmětnou.

12 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury se existence nesplnění povinnosti posuzuje vzhledem ke stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku, a že změny, ke kterým došlo následně, nemohou být Soudním dvorem brány v úvahu (viz zejména rozsudky ze dne 27. října 2005, Komise v. Lucembursko, C-23/05, Sb. rozh. s. I-9535, bod 9, a ze dne 4. prosince 2008, Komise v. Spojené království, C-247/07, bod 5).

13 V projednávaném případě je nesporné, že opatření nezbytná pro zajištění úplného provedení čl. 10a odst. 1 až 3 směrnice do českého vnitrostátního právního řádu nebyla k okamžiku uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku přijata.

14 Za těchto podmínek je třeba považovat žalobu podanou Komisí za opodstatněnou.

15 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je třeba určit, že Česká republika tím, že ve stanovené lhůtě nepřijala právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s čl. 10a odst. 1 až 3 směrnice, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z této směrnice.

K nákladům řízení

16 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Česká republika neměla ve věci úspěch, je důvodné poslezně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

1) Česká republika tím, že ve stanovené lhůtě nepřijala právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s čl. 10a odst. 1 až 3 směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES ze dne 26. května 2003, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z této směrnice.

2) České republice se ukládá náhrada nákladů řízení.